

Stad en Theater GENT

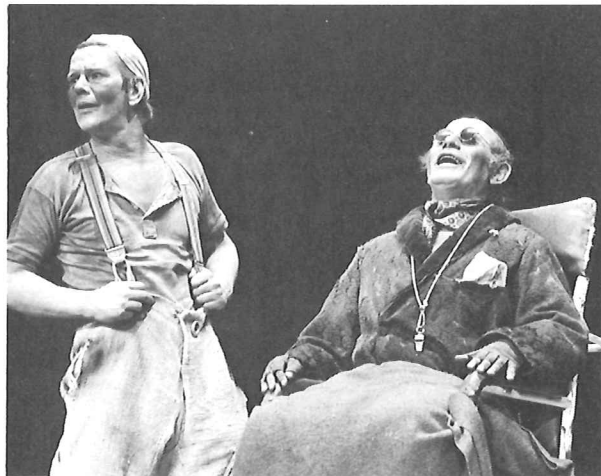
afgeschafte worden. Als het om besparingen in de theatersector gaat, luidt hij een andere klok: te veel theaters zijn een doorslag van elkaar; de optie 'muziektheater' is voor hem een valabel alibi om de originaliteit van Arena te verzilveren als één van de best gesubsidieerde theaters in de categorie van de kamertheaters.

Arca

Een even poenerig artistiek credo huldigt Jo Decaluwe, directeur van Arca/NET, bijgenaamd Theater aan de Lieve. De laatste seizoenen maakte Arca flink slagzij. Op een bepaald ogenblik was het zo goed als aan Julien Schoenaerts om de cijfers van het decreet in te vullen. De artistieke reputatie van Schoenaerts maakt van hem een prijsbeest, maar zijn producties staan volkomen los van wat er in Arca/NET gebeurt. *De Huisbewaarder* van Pinter en *Eindspel* van Beckett kregen regisseur Walter Tillemans (KNS-Antwerpen) mee en als gastacteurs respectievelijk Bert André en Jo Demeyere. Nou ja, daar kan je uiteraard theater mee maken. Ondertussen werd in Arca gerotzood. Het ene project na het andere — van *Lam Gods* tot *Bokkenrijders* — stikte van artistieke pretentie en ondermaatse prestaties. Onafgewerkte aanzetten van theaterprojecten leidden tot een publieke afkeuring en ten slotte tot oplopende ruzies die zelfs via de pers werden uitgevochten. Ondertussen speelde Schoenaerts wel in De Brakke Grond want daar was de onfortuinlijke directeur Paul De Broe aan de slag. Diezelfde De Broe is ook voorzitter van de vzw Arca/Nationaal Eigentijds Theater. Jo Decaluwe maakte zijn reputatie van onbedreigd directeur eens te meer waar: het gezelschap ging aan de deur. Als de huidige ploeg het seizoen overleeft, gaat Arca/NET echter behoren tot één van onze interessantste theaters. Pol Dehert en Herman Gilis, die het artistieke beleid in handen kregen, brachten dit seizoen een homogeen repertoire uit het duitstalig gebied. Oorspronkelijk regiewerk, beeldrijke inbreng van Dehert (zijn *Woyzeck*

Links: *Eindspel*
(ARCA)

Rechts: *Moord op Tijl*
(Vertikaal)

verraadt zijn filmervaring) en een eigen speelstijl zorgen voor artistiek boeiend theater met relevantie naar de theaterevolutie van vandaag toe. In Arca worden controversiële voorstellingen gemaakt waarmee men een inbreng heeft in de ontwikkeling van een eigen dramaturgie. Arca/NET is een voorbeeld van hoe vernieuwend theater kan ingebed worden in een behoudsgezind en verkoopgericht beleid.

Vertikaal

Vertikaal is een permanent zorgenkind. Verhuisd uit een parochiezaal aan de rand van Gent, kwam het gezelschap terecht in de vergane glorie van het Gentse volktheater, het Van Crombrugge-genootschap. Boudevijn Vander Plaetse werd opgevolgd door Daan Hugaert, een acteur die zijn beleid nooit kon waarmaken omdat zijn plannen stuitten op geldgebrek en een verschil in visie tussen directeur en raad van beheer. Met 3.654.000 fr. (seizoen '82-'83) spring je uiteraard niet ver. De zaalverbouwing kostte schatten, het idee om een drempelfestival te organiseren waarbij vier pas afgestudeerde regisseurs een productie konden maken, was financieel geen haalbare kaart maar ging toch door. Eigen auteurs een kans geven kan er mee door maar leverde een fel besproken *Pietje de Leugenaar* van Guido Van Meir naast een onverteerbare en ronduit slechte *Moord op Tijl* van Paul Koeck. Gebrek aan talent om met een klein budget organisatorische wonderen te doen leidde tot een totale impasse en het ontslag van Daan Hugaert. Hij werd afgelost door Ronnie Commissaris (afkomstig van het BKT). Net als bij Arca betekende dat een forse injectie van nieuw en interessant talent, maar ook hier is nog maar één seizoen voorbij om het artistieke werk te evalueren. Het lijkt erop dat veelbelovende regisseurs — Arne Sierens, Dirk Buysse en Ivo Van Hove — slechts matige producten afwerkten. Dat het resultaat toch nog boven de massaproductie van theater in Vlaanderen uitsteekt is een referentie. Als

Stella
(Theater Vertikaal)

Vertikaal uit de materiële problemen geraakt, belooft dit theater een nationale rol te gaan spelen in de theaterproductie.

Speeltheater

Dat doet ook het Speeltheater van Eva Bal, al gaat het hier dan om kinder- en jongerentheater. Het handelsmerk van Eva Bal is werken met kinderen die vanuit hun eigen leefwereld improvisatorisch een productie opbouwen. Daarbij moet toch gesteld worden dat het eindproduct minder spontaan overkomt dan het werkproces: de voorstellingen van de kinderen zijn erg gepolijst en esthetiserend. Dikwijls baadt alles te veel in de 'tochlieve-kinderen'-sfeer, waardoor de werkelijkheid vertekend wordt. Het werk van Eva Bal blijft belangrijk, al is haar methode ondertussen beproefd en lijkt ze nog weinig te evolueren. Haar spelcentrum, dat ondertussen een erkenning kreeg, betekent hopelijk een nieuwe impuls. Daarnaast werken binnen het Speeltheater ook acteurs op improvisatorische basis. Afgestemd op de leefwereld van jongeren wordt hier onopvallend theater gemaakt dat veel betekenisvoller is dan het literaire theater dat jongeren

